

SVATOJÁNSKÁ NOC, 1670, LONDÝN

Omšelé skladiště stálo na špatné straně Temže, na té jižní, kde se domy přetlačovaly, zápasily o prostor a malé čluny vykládaly bídny náklad za ještě bídnější zisk. Bohatství Londýna tyto končiny míjelo, směřovalo výš proti proudu k nově budované celnici z bězového kamene, která ve své mohutnosti trůnila u rychle plynoucího toku, jako by chtěla zdanit každou kapku rozvířené špinavé vody. Největší loď, doprovázené nedočkavými říčními čluny, proplouly kolem drobných jižních přístavišť, míjely je bez povšimnutí, jako by nebyla víc než naplavené větve a kameny, hnijící na břehu řeky. Dvakrát denně je opustil dokonce i příliv, zanechal po sobě hradby smradlavého bahna a hubená zarostlá mola, trčící z vody jako staré kosti.

Toto skladiště a všechna ostatní, která k němu přiléhala jako knihy ledabyly nakupené na polici a tlačila se podél břehu k temnému bočnímu kanálu, dychtila po bohatství, jež přišlo s novým králem v lodi, patřící dříve Oliveru Cromwellovi, do země, která kdysi bývala svobodná. Tito chudí živnostníci z jižního břehu, kteří slepovali svá bídna živobytí z obchodování po řece, dobře věděli o novém králi a jeho skvostném dvoře ve Whitehallu, ale z jeho návratu neměli nic. Viděli ho jen jednou, když plul kolem, královské prapory vlály na přídí a na zádi, jen jednou jedinkrát a už nikdy více, tady dole, na jižním břehu řeky, na východním konci města. Tato místa se nenavštěvovala, tato místa se opouště-

la, majestátný kočár ani ušlechtilého koně tu nikdy nikdo neviděl. Navrátilivší se král sídlil západně od City, obklopený vypočítavými aristokraty a urozenými děvkami, společností zoufalých hazardérů, lačnou nemravných potěšení – nikdo z nich si své postavení poctivě nezískal.

Sešlé stavení na jižní straně řeky se však drželo starých puritánských principů tvrdé práce a odříkání stejně úporně, jako se okolní domky houževnatě držely břehu. Takové myšlenky táhly hlavou muži, který stál před ním a vzhlížel do oken, jako by doufal, že zahlédne někoho uvnitř. Byl ustrojen v úhledném hnědém obleku, i v těchto časech módních výstřelků ho zdobila jen skromná bílá krajka u límce a manžet. Jeho kůň stál trpělivě za ním, zatímco muž přešel pohledem nevýrazné průčelí skladiště – kladku na zdi, mohutná dvojí vrata – a pak se obrátil ke kalné řece, sledoval řetěz dělníků přehazujících si těžké pytle s obilím ze zakotveného člunu s plochým dnem, monotónně si bručících k práci, aby udrželi rytmus.

Ten džentlmen tady na nábřeží působil cize, podobně nepatřičně jako při svých řídkých návštěvách u dvora. Zdálo se, jako by v této nové Anglii pro něj nebylo místo. V palácích plných lesku a ruchu byl tíživou připomínkou těžké minulosti, mužem, jehož je nejlépe poplácat po zádech a odbýt nějakým rychle zapomenutým slibem. A tady na nábřeží ve čtvrti Bermondsey vyčníval jako cizinec, bohatý zahaleč mezi dřiči, tichá postava mezi věčným skřípotem kladky jeřábu, rachotem koulejších se sudů, křikem rozkazů a zpocenými nádeníky. U dvora stál v cestě lehkovážným potěšením, byl pro ně příliš nudný. Zde překážel práci, lidé tu nebyli jednotlivci, fungovali společně, každý z nich jako kolečko jediného stroje, jako by ani práce nebyla už jen prací, jako by byla rozkouskována do podoby nové úmorné mašinérie. Připadalo mu, že svět už nedrží pohromadě, rozštěpil se na venkov a dvůr, na výherce a poražené, protestanty a kacíře¹, roajalisty a kulatohlavce², na neprávem požehnané a nespravedlivě prokleté.